

24-04-2009

Sagsnr.
2009-50555

Dokumentnr.
2009-234360

Sagsbehandler
Camilla Gøhler Ryberg

Bilag 2: Notat vedr. mulige former for udpegning af medlemmer til det kommende Integrationsråd

Problemstilling

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget bestilte den 16. april 2009 en redegørelse for måder, hvorpå de kommende medlemmer af Integrationsrådet kan udpeges.

Ifølge Integrationsrådets forretningsorden kapitel 2 stk. 3 følger Integrationsrådets funktionsperiode den kommunale valgperiode. Det betyder, at der ved udgangen af 2009 skal nedsættes et nyt Integrationsråd. Det nye Integrationsråd skal fortsat bidrage til udviklingen af Københavns Integrationspolitik ved at give:

- Kvalificerede høringssvar i sager af principiel karakter.
- Tænketanks-bidrag til den integrationspolitiske dagsorden.

Notatet vil kortlægge mulighederne for udpegning med henblik på at få inspiration til, hvordan Københavns Kommune sikrer et funktionelt og kompetencestærkt råd. Notatet omhandler følgende udpegningsformer:

1. Udpegning på baggrund af valgmøde.
2. Udpegning på baggrund af direkte valg.
3. Udpegning på baggrund af valg i forbindelse med

1592 København V

www.kk.dk

- kommunalvalget.
4. Udpegning på baggrund af etniske foreninger.
 5. Ren udpegning.
 6. Kombineret udpegning.

Juridisk ramme for udpegning

Integrationsrådets juridiske ramme findes i Integrationslovens Kapitel 8 §42.

Ifølge §42 stk.3 skal Integrationsrådet bestå af mindst syv medlemmer med bopæl i Kommunen. I §42 stk. 4 står desuden, at Kommunalbestyrelsen fastsætter medlemstallet. Medlemmerne udpeges blandt medlemmer af lokale flygtninge- og indvandreforeninger eller andre tilsvarende personer i kommunen. Endvidere udpeges medlemmer blandt personer med tilknytning til skolebestyrelser og lokale foreninger i kommunen. Kommunalbestyrelsen kan udpege et eller flere medlemmer af rådet som repræsentant for kommunen”.

Ifølge Integrationsministeriets brev, udsendt til Kommunerne i maj 2009 defineres lokale flygtninge- og Indvandrerforeninger eller tilsvarende personer i kommunen som integrationslovens personkreds. Det vil sige: flygtninge, familiesammenførte udlændinge til flygtninge med videre og andre familiesammenførte udlændinge med lovligt ophold i Danmark. Udlændinge med statsborgerskab i andre nordiske lande, EU/EØS lande er ikke omfattet af loven. I udgangspunktet er efterkommere ikke inkluderet.

Rådet for Etniske Minoriteter anbefaler, at minimum halvdelen af Integrationsrådets medlemmer udpeges blandt personkredsen ”medlemmer af lokale flygtninge- og indvandrerforeninger eller andre tilsvarende personer”. Herudover anbefales det, at centrale repræsentanter fra frivillige sociale foreninger i kommunen inkluderes i Integrationsrådet samt relevante foreningsrepræsentanter. Integrationsrådet skal gerne udgøre et stærkt netværk blandt personer, som i forskellig sammenhæng arbejder med centrale lokale integrationsudfordringer.

Integrationsministeriet anbefaler, at den enkelte kommune tager stilling til rådssammensætning. Integrationsrådet bør sammensættes på en sådan måde, at medlemmerne afspejler de lokale forhold bedst muligt.

Udpegningsmodeller

Den juridiske ramme for udpegning af Integrationsrådsmedlemmer er meget bred, hvorfor udpegelsesprocessen varierer betydeligt mellem landets Integrationsråd¹.

¹ Integrationsrådsudpegelsen variere fra ren udpegning til direkte valg, som

I det følgende beskrives udpegningsmetoderne valgmøde, direkte valg, direkte valg i forbindelse med kommunalvalg, udpegning via foreninger, ren udpegning samt kombineret udpegning.

1. Udpegning på baggrund af valgmøde

Borgerrepræsentationen kan vælge at lade Integrationsrådets medlemmer vælge via et åbent valgmøde. På valgmødet kan kandidaterne præsentere sig selv, hvorefter mødedeltagerne afgiver deres stemme.

Fordele:

- Der kan stilles krav om, at kandidaterne skal have et vist antal stillere, for at kunne stille op til valgmødet. Det kan forberede kandidaten på, hvordan politisk frivilligt arbejde fungerer.
- Valget kan være vejledende, således at kommunalpolitikere vælger de mest kompetente rådsmedlemmer, blandt de kandidater, der får flest stemmer. Kriterier for udpegning kan være kendskab til Københavns Kommunes Integrationspolitik, lyst til at præge politikken, indsigt i flygtninge- og indvandrers kår i kommunen etc.
- Valgmødet rummer et demokratisk element i kraft af kravet om stillere samt valghandlingen ved mødet.

Ulemper:

- Der er risiko, for at valgets vejledende karakter skaber utilfredshed blandt kandidaterne.
- I København kræver modellen, at der afholdes mere end et valgmøde.
- Der er høje informationsomkostninger forbundet med valgmøde, idet alle opstillings- og stemmeberettigede skal identificeres og rustes til valget.

2. Udpegning på baggrund af direkte valg

I Københavns kommune valgte man i 2006 at afholde direkte valg. Kandidaterne stillede op via etniske valglister, hvilket skulle sikre repræsentation af kommunens forskellige etniske grupper.

Fordele:

- Modellen er demokratisk, og inddrager de etniske minoritetsborgere direkte.

Ulemper:

- Der er risiko for stemmeprocenten ikke bliver høj nok, hvilket kan skade integrationsrådets demokratiske legitimitet.
- Direkte valg er ressourcekrævende og kostede 3.5. millioner kr. i 2006.

beskrevet i *Gode Integrationsråd- En Håndbog*, udgivet af Rådet for Etniske Minoriteter i 2006

- Rådet for Etniske Minoriteter anbefaler, at man undgår etnicitetsbaserede valglister, da integrationsrådsmedlemmerne hverken kan eller skal repræsentere særlige nationale eller etniske interesser.

3. Udpegning på baggrund af valg i forbindelse med kommunalvalget

I evalueringen af Københavns Integrationsråd forslås det, at valgdeltagelsen til integrationsrådsvalget kan øges, hvis det afholdes samme dag som kommunalvalget.

Fordele:

- Øget valgdeltagelse (som overstiger de 13.8% fra 2006) vil styrke Integrationsrådets demokratiske legitimitet.

Ulemper:

- Da integrationsrådsvalget er en lokal afstemning, kan der ikke stemmes til Integrationsrådsvalget i samme lokale, som der stemmes til kommunalevalget. Der skal findes separate lokaler til integrationsrådsvalget. Jf. Kultur- og Fritidsforvaltningens Valgsekretariat, skal det undersøges nærmere, om valgstederne og primært skolerne har lokaler til en ekstra afstemning i forbindelse med kommunalvalget.
- Indstillingen vedr. den fremtidige Integrationsrådsmodel kan tidligst behandles af Borgerrepræsentationen den 17. september 2009, hvilket giver forvaltningen 2 måneder til at forberede valget. Erfaringer fra den tidligere valgplanlægning viser, at det omfattende kommunikationsarbejde samt arbejdet med at identificere stemmeberettigede kræver omkring ni måneders forberedelse.
- Rådet for Etniske Minoriteter anbefaler ikke sammenfaldende valg, idet der er risiko for, at kommunalvalget tager fokus fra integrationsrådsvalget. Desuden er det formelt den nye Borgerrepræsentation, der tager stilling til udpegningen af integrationsrådet, hvilket ikke er tilfældet, hvis de vælges samtidigt.

4. Udpegning på baggrund af etniske foreninger

Borgerrepræsentationen kan vælge at lade etniske foreninger indstille kandidater til Integrationsrådet. Man kan ligeledes sikre at etniske minoritetsborgere, som ikke er repræsenteret via foreninger, kan stille op på baggrund af et antal stillere.

Fordele:

- Kræver få ressourcer samtidig med, at de etniske minoritetsborgere inddrages.

Ulempe:

- Borgerrepræsentationen kender ikke til kandidatens opbakning i foreningen, og kriterierne for udpegningen er ukendte.

5. Ren Udpegning

Borgerrepræsentationen kan vælge at udpege Integrationsrådsmedlemmerne uden forudgående valghandling og uden indstilling fra de etniske foreninger.

Fordele:

- Borgerrepræsentationen kan frit vælge ud fra kriterier som f.eks. profession, uddannelse og engagement etc.

Ulempe:

- Der er risiko for at kommunens etniske borger ikke repræsenteres i rådet, hvis det ikke stilles som kriterium på forhånd.
- Der er lav grad af involvering af de etniske minoritetsborgere.

6. Kombineret udpegning

Afholdelse af vejledende valgmøde samt ren udpegning, giver Borgerrepræsentationen størst mulighed for at sikre Integrationsrådsmedlemmernes kompetenceniveau og sikre en indirekte valgproces. Da omkostningerne ved afholdelse af valgmøde er høje, kan der kompenseres for den rene udpegningens demokratiske underskud ved at inddrage københavns foreninger i udpegningsprocessen. Det kan f.eks. ske ved at kombinere ren udpegning med udpegning på baggrund af etniske foreninger. Politikere og foreninger udpeger således Integrationsrådets medlemmer.

Fordele:

- kombineret udpegning sikre, at minoriteters foreninger inddrages i udpegelsen, og sikrer etniske minoriteters deltagelse i rådet.

Ulemper:

- Udpegning er ikke direkte demokratisk valg.